TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2025. gada 18. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālais īpašums – Autortiesības un blakustiesības – Direktīva 2001/29/EK – 2.–4. un 8. pants – Direktīva 2004/48/EK – 1., 2. un 3. pants – Direktīva 2006/115/EK – Direktīva 2006/116/EK – 1., 2. un 9. pants – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 47. pants – Tiesību aizsardzības līdzekļi – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru prasības par autortiesību pārkāpumu, ko cēlis viens no kinematogrāfiska darba autortiesību kopīpašniekiem, pieņemamība ir pakārtota visu šo tiesību kopīpašnieku pieaicināšanai tiesvedībā

Lietā C-182/24

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *tribunal judiciaire de Paris* (Parīzes tiesa, Francija) iesniegusi ar 2024. gada 8. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 5. martā, tiesvedībā

RB kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmējs,

AD, kuru pārstāv viņa aizgādne NM, kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmējs,

DR kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmējs,

ZB kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmējs,

VQ kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmējs,

RZ kā *Paul Gégauff* tiesību pārņēmējs,

DQ kā *Paul Gégauff* tiesību pārņēmējs,

FI kā *Paul Gégauff* tiesību pārņēmējs,

LF kā *Paul Gégauff* tiesību pārņēmējs

pret

***Société des auteurs et compositeurs dramatiques* (*SACD*),**

Radio Days SARL,

* Tiesvedības valoda – franču.

Brinter Company Ltd,

BS,

MW,

Artedis SA,

Panoceanic Films SA,

piedaloties:

***Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique* (*SACEM*),**

HU kā *Pierre Jansen* tiesību pārņēmējs,

YG kā *Ellery Queen* tiesību pārņēmējs,

VH kā *Ellery Queen* tiesību pārņēmējs,

IA,

ID kā *Jean Patrick Manchette* tiesību pārņēmējs,

***Daniel Boulanger* mantojums** kā *Daniel Boulanger* tiesību pārņēmējs,

HK kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

QY kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

WY kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

KE kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

NA kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

IY kā *Claude Brulé* tiesību pārņēmējs,

***Nicholas Blake* mantojums** kā *Nicholas Blake* tiesību pārņēmējs,

***Edward Atiyah* mantojums** kā *Edward Atiyah* tiesību pārņēmējs,

***Ellery Queen* mantojums** kā *Ellery Queen* tiesību pārņēmējs,

***Richard Neely* mantojums** kā *Richard Neely* tiesību pārņēmējs,

***Patricia Highsmith* mantojums,**

***Charlotte Armstrong* mantojums** kā *Charlotte Armstrong* tiesību pārņēmējs,

WI kā *Claude Rank* tiesību pārņēmējs,

QT kā *Hubert Monteilhet* tiesību pārņēmējs,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs F. Biltšens [*F. Biltgen*], Tiesas priekšsēdētāja vietnieks T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kas pilda pirmās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši I. Ziemele (referente), A. Kumins [*A. Kumin*] un S. Žervazonī [*S. Gervasoni*],

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– RB kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmēja vārdā – *J. Aittouares*, advokāts,

– AD, kuru pārstāv viņas aizgādne NM, kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmēja, DR, ZB un VO kā *Claude Chabrol* tiesību pārņēmēju, RZ, DQ, FI un LF kā *Paul Gégauff* tiesību pārņēmēju vārdā – *L. Klein*, advokāts,

– *Radio Days SARL*, *Brinter Company Ltd*, BS, MW, *Artedis SA* un *Panoceanic Films SA* vārdā – *P. Spinosi*, advokāts,

– Francijas valdības vārdā – *B. Fodda* un *E. Timmermans*, pārstāvji,

– Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *J. Schmoll* un *G. Kunnert*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *C. Auvret* un *J. Samnadda*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2025. gada 10. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp., un Īpašais izdevums latviešu valodā: 17. nodaļa, 001. sējums, 230. lpp.) 2.–4. un 8. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp., un Īpašais izdevums latviešu valodā: 17. nodaļa, 002. sējums, 32. lpp.) 1.–3. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/115/EK (2006. gada 12. decembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV 2006, L 376, 28. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/116/EK

(2006. gada 12. decembris) par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņiem (OV 2006, L 372, 12. lpp.) 1., 2. un 9. pantu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 17. un 47. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp deviņām fiziskām personām kā 2010. gadā mirušā režisora *Claude Chabrol* un 1983. gadā mirušā scenārista un dialogu autora *Paul Gégauff* tiesību pārņēmējiem, no vienas puses, un *Société des auteurs et compositeurs dramatiques* (*SACD*), *Radio Days SARL*, *Brinter Company Ltd* (turpmāk tekstā – "*Brinter*"), BS, MW, *Artedis SA* un *Panoceanic Films SA*, no otras puses, par četrpadsmit *C. Chabrol* uzņemtu filmu izmantošanu, piecās no tām *P. Gégauff* sadarbojās kā dialogu autors.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2001/29

3 Direktīvas 2001/29 4. apsvērumā ir noteikts:

"Nodrošinot lielāku juridisko noteiktību un intelektuālā īpašuma labāku aizsardzību, autortiesību un blakustiesību saskaņots tiesiskais regulējums veicinās būtisku ieguldījumu jaunradē un jauninājumos, tostarp tīklu infrastruktūrā, kas savukārt veicinās Eiropas rūpniecības izaugsmi un konkurētspējas palielināšanos gan satura un informācijas tehnoloģijas jomā, gan arī daudzās ražošanas nozarēs un kultūrā vispār. Tas aizsargās nodarbinātību un veicinās jaunu darba vietu rašanos."

4 Atbilstoši šīs direktīvas 2. pantam "Reproducēšanas tiesības":

"Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem – attiecībā uz viņu darbiem;

b) izpildītājiem – attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;

c) skaņu ierakstu producentiem – attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;

d) filmu pirmo fiksāciju producentiem – attiecībā uz viņu uzņemto filmu oriģināliem un kopijām;

e) raidorganizācijām – attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību."

5 Minētās direktīvas 3. pantā "Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

2. Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt publiskošanu, izmantojot vai neizmantojot vadus, tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā:

a) izpildītājiem – attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;

b) skaņu ierakstu producentiem – attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;

c) filmu pirmo fiksāciju producentiem – attiecībā uz viņu uzņemto filmu oriģināliem un kopijām;

d) raidorganizācijām – attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību.

3. Direktīvas 1. un 2. punktā minētās tiesības neizbeidzas līdz ar šajā pantā minēto izziņošanu vai publiskošanu."

6 Šīs direktīvas 4. pantā "Izplatīšanas tiesības" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis autoriem paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt jebkādā veidā publiski izplatīt viņu darbu oriģinālus vai kopijas, tos pārdodot vai kā citādi.

2. Izplatīšanas tiesības attiecībā uz darba oriģinālu vai kopijām Kopienā neizbeidzas, izņemot gadījumus, kad Kopienā tiesību subjekts [īpašnieks] attiecīgo tiesību objektu pirmo reizi pārdod vai citādi nodod īpašumtiesības uz šo objektu citai personai, vai to dara ar šā subjekta [īpašnieka] piekrišanu."

7 Direktīvas 2001/29 8. pantā "Sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz atbilstīgas sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā uz šajā direktīvā izklāstīto tiesību un saistību pārkāpumiem un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo sankciju un tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanu. Tādējādi paredzētajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

2. Katra dalībvalsts pieņem vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka tiesību subjekti [īpašnieki], kuru intereses ir skārušas attiecīgās valsts teritorijā veiktas nelikumīgas darbības, var celt prasību par zaudējumu atlīdzību un/vai pieprasīt rīkojumu vajadzības gadījumā uzlikt arestu nelikumīgajam materiālam, kā arī 6. panta 2. punktā minētajām ierīcēm, produktiem vai komponentiem.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka tiesību subjekti [īpašnieki] var pieprasīt rīkojumu pret starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības."

Direktīva 2004/48

8 Direktīvas 2004/48 10. un 13. apsvērumā ir noteikts:

"(10) Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt [dalībvalstu materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā], lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni.

[..]

(13) Šīs direktīvas darbības joma ir jānosaka iespējami plaša, lai tā aptvertu visas intelektuālā īpašuma tiesības, uz ko attiecas Kopienas noteikumi šajā jomā un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību akti. Tomēr šī prasība nekavē tās dalībvalstis, kas to vēlas, iekšējiem mērķiem paplašināt šīs direktīvas noteikumus, lai iekļautu tiesību aktus, kas attiecas uz negodīgu konkurenci, tostarp uz pirātiskām kopijām, vai līdzīgām darbībām."

9 Šīs direktīvas 1. pantā "Priekšmets" ir paredzēts:

"Šī direktīva attiecas uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu [ievērošanu]. Šajā direktīvā termins "intelektuālā īpašuma tiesības" ietver rūpnieciskā īpašuma tiesības."

10 Minētās direktīvas 2. pantā "Piemērošanas joma" ir noteikts:

"1. Neskarot līdzekļus, kas Kopienā vai valstu tiesību aktos ir vai var tikt paredzēti, ciktāl šie līdzekļi var būt labvēlīgāki tiesību īpašniekiem, šajā direktīvā paredzētos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus saskaņā ar 3. pantu piemēro visiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, kas paredzēti Kopienas un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos.

2. Šī direktīva neskar īpašos noteikumus par tiesību piemērošanu [ievērošanu] un izņēmumiem, kas iekļauti Kopienas tiesību aktos par autortiesībām un blakustiesībām, t.i., noteikumus, kas iekļauti [Padomes] Direktīvā 91/250/EEK [(2009. gada 14. maijs) par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV 1991, L 122, 42. lpp.)], jo īpaši tās 7. pantā un Direktīvā [2001/29], jo īpaši tās 2.–6. pantā un 8. pantā.

3. Šī direktīva neattiecas uz:

a) Kopienas noteikumiem, kas reglamentē materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā, [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvu 95/46/EK [(1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.)], [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvu 1999/93/EK [(1999. gada 13. decembris) par Kopienas elektronisko parakstu sistēmu (OV 2000, L 13, 12. lpp.)] vai [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvu 2000/31/EK [(2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (OV 2000, L 178, 1. lpp.)] kopumā un jo īpaši Direktīvas 2000/31/EK 12.–15. pantu;

b) dalībvalstu starptautiskajām saistībām un jo īpaši Līgumu par [ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām, kas ir ietverts 1.C pielikumā Līgumam par Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu, kurš 1994. gada 15. aprīlī parakstīts Marakešā un apstiprināts ar Padomes Lēmumu 94/800/EK (1994. gada 22. decembris) par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV 1994, L 336, 1. lpp.)], tostarp saistībām, kas attiecas uz kriminālprocesu un krimināsodiem;

c) dalībvalstu noteikumiem, kas attiecas uz kriminālprocesu vai krimināsodiem intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu jomā."

11 Saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu "Vispārīgas saistības":

"1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu [ievērošanu]. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir taisnīgi, nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un neietver nepamatotus termiņus vai kavēšanos.

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi."

12 Direktīvas 2004/48 4. pantā "Personas, kas ir tiesīgas prasīt minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu" ir paredzēts:

"Par personām, kas ir tiesīgas prasīt šajā nodaļā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, dalībvalstis atzīst:

a) intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus saskaņā ar piemērojamo tiesību aktu noteikumiem;

b) visas citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības, jo īpaši licenciātus, ciktāl to pieļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem;

c) intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību [tiesību kolektīvas] pārvaldes iestādes, ko regulāri [likumīgi] atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem;

d) profesionālās aizstāvības iestādes, ko regulāri [likumīgi] atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem."

Direktīva 2006/115

13 Direktīva 2006/115 attiecas uz nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, kā arī dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā.

Direktīva 2006/116

14 Direktīvas 2006/116 11. apsvērumā ir noteikts:

"Autortiesību un blakustiesību aizsardzības līmenim ir jābūt augstam, ņemot vērā to, ka šīs tiesības ir būtiskas intelektuālai jaunradei. To aizsardzība ļauj nodrošināt jaunradei un attīstībai vajadzīgos apstākļus autoru, kultūras nozaru, patērētāju un visas sabiedrības interesēs."

15 Atbilstoši šīs direktīvas 1. pantam "Autortiesību termiņš":

"1. Literāru darbu vai mākslas darbu autortiesības saskaņā ar Bernes Konvencijas [par literatūras un mākslas darbu aizsardzību, kas parakstīta Bernē 1886. gada 9. septembrī (Parīzes 1971. gada 24. jūlija akts), redakcijā, kas izriet no 1979. gada 28. jūlija grozījumiem] 2. pantu ir spēkā autora

mūžu un 70 gadus pēc viņa nāves, neatkarīgi no tā, kad darbs ir likumīgi darīts pieejams sabiedrībai.

2. Gadījumā, ja darbam ir vairāki līdzautori, 1. punktā minēto termiņu aprēķina no pēdējā dzīvā autora nāves.

[..]

4. Ja dalībvalsts paredz īpašus noteikumus attiecībā uz kolektīvu darbu autortiesībām vai arī attiecībā uz juridiskām personām, kas ieceltas par tiesību subjektiem [īpašniekiem], aizsardzības termiņu aprēķina saskaņā ar 3. punktu, izņemot gadījumus, ja fiziskas personas, kas radījušas šo darbu, ir identificētas kā tādas tajās darba versijās, kas darītas pieejamas sabiedrībai. Šis punkts nav pretrunā ar identificētu autoru tiesībām, kuru identificējams ieguldījums ir iekļauts šādos darbos, un uz šo ieguldījumu attiecas 1. vai 2. punkts.

[..]"

16 Minētās direktīvas 2. pantā "Kinematogrāfiski vai audiovizuāli darbi" ir noteikts:

"1. Kinematogrāfisku vai audiovizuālu darbu galveno režisoru uzskata par to autoru vai vienu no tā autoriem. Dalībvalstis var brīvi noteikt citus līdzautorus.

2. Kinematogrāfisku vai audiovizuālu darbu aizsardzības termiņš beidzas 70 gadus pēc tam, kad mirusi pēdējā no turpmāk minētajām personām, neatkarīgi no tā, vai šī persona atzīta par līdzautoru vai ne: galvenais režisors, scenārija autors, dialogu autors un tās mūzikas komponists, kura īpaši sacerēta izmantošanai kinematogrāfiskajā vai audiovizuālajā darbā."

17 Saskaņā ar šīs direktīvas 9. pantu "Personiskās tiesības":

"Šī direktīva neskar dalībvalstu noteikumus, kas reglamentē personiskās tiesības."

Francijas tiesības

18 *Code de la propriété intellectuelle* (Intelektuālā īpašuma kodekss) L.113-3. pantā ir noteikts:

"Kopdarbs ir līdzautoru kopīpašums.

Līdzautoriem ir jāizmanto savas tiesības, savstarpēji vienojoties.

Strīda gadījumā lēmumu pieņem civillietu tiesa.

Ja katra līdzautora dalība ir citā žanrā, katrs no tiem, ja vien nav panākta citāda vienošanās, var atsevišķi izmantot savu personīgo ieguldījumu, ja tas nerada negatīvas sekas kopdarba izmantošanai."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

19 Laikposmā no 1967. līdz 1974. gadam *Claude Chabrol* uzņēma četrpadsmit filmas (turpmāk tekstā – "attiecīgās filmas"). Piecās no tām viņš sadarbojās ar *Paul Gégauff* kā dialogu, scenārija vai adaptēšanas autoru.

20 Attiecīgo filmu materiāli piederēja to producentam – *SA Les Films La Boétie*, un kad tā likvidējās, tā ar 1982. gada 25. marta līgumu tos nodeva saskaņā ar Apvienotās Karalistes tiesībām reģistrētai sabiedrībai *Brinter C*.

21 Ar 1990. gada 1. janvāra tirdzniecības pilnvaru *Brinter* piešķīra *Artedis*, kurā kā vadītājs rīkojās MW, uz divpadsmit mēnešu termiņu, kurš tika automātiski pagarināts, atļauju pirkuma līgumus parakstīt tieši ar pircējiem un saņemt samaksu par precēm.

22 Ar 1990. gada 8. jūnija līgumu *Claude Chabrol* nodeva *Brinter* tiesības "turpināt izmantot" vairākas attiecīgās filmas uz trīsdesmit gadiem. BS rīkojās kā šīs sabiedrības vadītājs.

23 *Paul Gégauff* izmantošanas tiesības uz piecām filmām, kuras tapa sadarbībā ar viņu, ar 1990. gada 8. jūnija līgumu četri viņa mantinieki arī nodeva *Brinter*.

24 Ar 2012. gada 18. februāra līgumu *Brinter* nodeva *Panoceanic Films* šo piecu filmu izmantošanas tiesības.

25 2019. gada 11. jūlijā pieci *Claude Chabrol* mantinieki un četri *Paul Gégauff* mantinieki cēla prasību pret *Radio Days*, *Brinter*, BS, MW, *Artedis* un *Panoceanic Films* par līguma un ar attiecīgajām filmām saistīto autortiesību pārkāpumu. Šie mantinieki, kas ir prasītāji pamatlietā, galvenokārt izsaka sūdzības par šo filmu neizmantošanu vai nepietiekamu izmantošanu un prasa atlīdzināt zaudējumus, kas radušies līgumisku pārkāpumu dēļ.

26 2020. gada 27. janvārī atbildētāji pamatlietā, pamatojoties uz judikatūru par Intelektuālā īpašuma kodeksa L.113-3. panta otro daļu, izvirzīja iebildi par nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka tiesvedībā netika pieaicināti 19 minēto filmu līdzautori.

27 Ar 2020. gada 5. maija un 12. jūnija procesuālajiem rakstiem prasītāji pamatlietā, lai viņu prasījumi būtu izvirzīti likumīgā kārtībā, pieaicināja tiesvedībā septiņas fiziskās personas, kuras tie uzskatīja par "līdzautoriem" vai iepriekš mirušo "līdzautoru tiesību pārņēmējiem", astoņus līdzautoru "mantojumus", attiecībā uz kuriem tiem nebija iespējams identificēt fiziskās personas, kurām ir mantinieku statuss, un divas autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas, proti, *Société des auteurs et compositeurs dramatiques* (*SACD*) un *Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique* (*SACEM*).

28 Ar 2023. gada 9. februāra rīkojumu *tribunal judiciaire de Paris* (Parīzes tiesa, Francija), kas ir iesniedzējtiesa, būtībā uzdeva atbildētājiem pamatlietā iesniegt attiecīgo filmu līdzautoru vai viņu tiesību pārņēmēju identifikācijas datus.

29 Prasītāji pamatlietā, lai gan viņiem bija šī informācija, nevarēja noteikt visu attiecīgo filmu līdzautoru un to tiesību pārņēmēju atrašanās vietu un tos identificēt, ņemot vērā attiecīgo filmu skaitu, to vecumu, iesaistīto personu daudzveidību un faktu, ka daži no šiem līdzautoriem ir miruši un viņu mantinieki nav zināmi vai nedzīvo Francijā.

30 Iesniedzējtiesa norāda, ka kopš 2020. gada 27. janvāra pamatlieta ir bloķēta, jo nav iespējams identificēt vairākus secīgus attiecīgo filmu līdzautoru mantiniekus. Tā arī uzsver, ka prasītāji pamatlietā ir ieguldījuši nozīmīgas pūles, lai identificētu šos līdzautorus vai to tiesību pārņēmējus, tomēr tie nevar tikt likumīgi pieaicināti lietā, kā to prasa valsts judikatūra attiecībā uz Intelektuālā īpašuma kodeksa L.113-3. pantu.

31 Šī tiesa uzsver, pirmkārt, ka Direktīvā 2001/29 tomēr ir prasīts, pirmkārt, lai dalībvalstis paredzētu atbilstīgas sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļus un, otrkārt, lai šīs sankcijas būtu efektīvas, samērīgas un preventīvas.

32 Otrkārt, minētā tiesa uzsver, ka Direktīvā 2004/48 paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi neskar valsts tiesību aktos paredzētos līdzekļus, bet tikai, "ciktāl šie līdzekļi var būt labvēlīgāki tiesību īpašniekiem", un ar nosacījumu, ka šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi nav "nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi" un neietver "nepamatotu [..] kavēšanos".

33 Katrā ziņā iesniedzējtiesa precizē, ka ar Direktīvas 2006/116 1. pantu autortiesības, kas ir nodotas tiesību pārņēmējiem, tiek aizsargātas 70 gadus pēc autora nāves un ka attiecībā uz kolektīvajiem darbiem šī aizsardzība ir paplašināta, jo tā tiek aprēķināta no attiecīgā darba līdzautoru pēdējā dzīvā autora nāves dienas. Tā tas it īpaši ir kinematogrāfiska vai audiovizuāla darba gadījumā šīs direktīvas 2. panta izpratnē.

34 Turklāt šī tiesa norāda, ka Harta garantē prasītāju pamatlietā tiesības efektīvi vērsties tiesā. Tā uzskata, ka, ja viņi nevar pieaicināt tiesvedībā visus attiecīgo filmu līdzautoru tiesību pārņēmējus, viņiem faktiski ir liegta piekļuve tiesai, kas izskatītu viņu civilprasību pēc būtības.

35 Šajā ziņā minētā tiesa uzsver, ka runa ir nevis par iegūto tiesību, kuras apstrīd lietas dalībnieki un uz kurām attiecas lietas izskatīšana pēc būtības, apstrīdēšanu, bet – pieņemamības stadijā – par pašu iespēju aizstāvēt šīs tiesības, ceļot prasību tiesā. Tā uzskata, ka šajā lietā prasītāju pamatlietā autortiesību īstenošana, šķiet, ir atkarīga no viņu spējas identificēt visus minēto tiesību kopīpašniekus.

36 Šajos apstākļos *tribunal judiciaire de Paris* (Parīzes tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Direktīvas [2001/29] [2.–4.] un 8. pants, [..] Direktīvas [2004/48] [1.–3.] pants un [..] Direktīvas [2006/116] 1., 2. un 9. pants, ciktāl tie kinematogrāfiska vai audiovizuāla darba autoram un līdzautoram garantē gan ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu reproducēšanu un to izziņošanu sabiedrībai, gan aizsardzības termiņu, kas beidzas 70 gadus pēc pēdējā dzīvā līdzautora no darba līdzautoriem nāves dienas, vienlaikus uzliekot dalībvalstīm pienākumu paredzēt efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas un atbilstošus tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret autortiesību pārkāpumiem, kā arī pasākumus, kārtību un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi, vai ietver nepamatotus termiņus vai nepamatotu kavēšanos, var interpretēt tādējādi, ka, lai prasība par kopdarba autortiesību pārkāpumu, ko ceļ tā autors, būtu pieņemama, ir jāpieaicina visi līdzautori?

2) Vai autortiesību īpašnieka tiesības efektīvi vērsties tiesā un uz piekļuvi tiesai, kuras ir tiesību uz taisnīgu tiesu sastāvdaļas, kas garantētas ar – aplūkojot kopsakarā – [..] Direktīvas [2001/29] [2.–4.] un 8. pantu, [..] Direktīvas [2004/48] 1.–3. pantu, kā arī [..] Direktīvas [2006/116] 1., 2. un 9. pantu, [..] Direktīvu [2006/115] un [Hartas] 17. un 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prasības par autortiesību pārkāpumu pieņemamība ir vai nav atkarīga no visu darba līdzautoru pieaicināšanas?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību daļā, kurā tas attiecas uz Direktīvas 2006/115 interpretāciju

37 Jāatgādina, ka uzdotie jautājumi attiecas tikai uz procesuālu problēmu, kas izriet no Intelektuālā īpašuma kodeksa L.113-3. panta interpretācijas; šajā pantā ir noteikts, ka kopdarba līdzautoriem ir jāizmanto savas tiesības, savstarpēji vienojoties. Saskaņā ar *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) judikatūru no šīs tiesību normas izriet, ka tāda kopdarba kā filmu, kas tiek aplūkotas pamatlietā, līdzautoram, kurš ceļ prasību tiesā, lai aizsargātu savas mantiskās tiesības, gadījumā, ja viņa ieguldījums nevar tikt nodalīts no šo citu līdzautoru ieguldījuma, ir pienākums pieaicināt tiesvedībā visus attiecīgā darba līdzautorus, pretējā gadījumā viņa prasība ir nepieņemama. Iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesības, uz kurām tā atsaucas, prejudiciālajos jautājumos norādot noteiktas tiesību normas, tostarp Direktīva 2006/115 nepieļauj šādu nosacījumu.

38 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktā procedūra ir instruments sadarbībai starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, kuru izmantojot Tiesa dalībvalstu tiesām sniedz norādes jautājumā par Savienības tiesību interpretāciju, kas tām vajadzīgas, lai izspriestu tajās izskatāmās lietas (spriedums, 2023. gada 27. aprīlis, *Castorama Polska* un *Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 25. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

39 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka nepieciešamība sniegt valsts tiesai Savienības tiesību noderīgu interpretāciju prasa, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktu pieņēmumus. Turklāt iesniedzējtiesas nolēmumā jābūt norādītiem konkrētiem iemesliem, kuri valsts tiesai ir likuši šaubīties par Savienības tiesību interpretāciju un uzskatīt par nepieciešamu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu (spriedums, 2023. gada 27. aprīlis, *Castorama Polska* un *Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 27. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

40 Šajā ziņā, kā izriet no Tiesas Reglamenta 94. panta c) punkta, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu jābūt ietvertam to iemeslu izklāstam, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saiknei, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem; pretējā gadījumā tas ir nepieņemams.

41 Tomēr šajā lietā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav ietverta neviena norāde par Direktīvas 2006/115 iespējamo nozīmīgumu pamatlietas atrisināšanā, ne arī ir precizēts, kuras šīs direktīvas tiesību normas interpretāciju iesniedzējtiesa vēlas saņemt.

42 No tā jāsecina, ka attiecībā uz Direktīvu 2006/115 iesniedzējtiesas nolēmums neatbilst visām šī sprieduma 39. un 40. punktā minētajām prasībām.

43 No iepriekš minētā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ciktāl tas attiecas uz Direktīvas 2006/115 interpretāciju, ir nepieņemams.

Par lietas būtību

44 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (spriedums, 2021. gada 18. novembris, A. S.A., C-212/20, EU:C:2021:934, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Šajā lietā no iesniedzējtiesas nolēmuma pamatojuma izriet, ka iesniedzējtiesas jautājumi būtībā attiecas uz Direktīvas 2001/29 8. panta, Direktīvas 2004/48 3. panta un Direktīvas 2006/116 1. panta ietekmi uz tādas prasības par pārkāpumu pieņemamību, ko cēlusi daļa no kopdarba autortiesību īpašniekiem. Šī tiesa norāda, ka Intelektuālā īpašuma kodeksā paredzētais nosacījums, kā tas ir interpretēts *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) judikatūrā un saskaņā ar kuru šāda prasība ir pieņemama tikai tad, ja to ir cēluši visi šie īpašnieki, šajā lietā nav izpildīts, jo prasītāji pamatlietā nevar identificēt noteiktu līdzautoru tiesību pārņēmējus tādā veidā, kas ļautu uzaicināt tos piedalīties tiesvedībā.

46 Šajos apstākļos jāuzskata, ka ar uzdotajiem jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2001/29 8. pants, Direktīvas 2004/48 3. pants un Direktīvas 2006/116 1. pants, lasot tos kopsakarā ar Hartas 17. un 47. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru prasības par kopdarba autortiesību pārkāpumu pieņemamība ir pakārtota tam, ka visi šo tiesību kopīpašnieki ir uzaicināti piedalīties tiesvedībā.

47 Pirmām kārtām, Direktīvas 2001/29 8. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir noteikts, ka dalībvalstis paredz atbilstīgas sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā uz šajā direktīvā izklāstīto tiesību un saistību pārkāpumiem un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo sankciju un tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanu.

48 Tādējādi šajā tiesību normā ir vienīgi noteikta prasība paredzēt tostarp atbilstošus tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret minētajā direktīvā norādīto tiesību un saistību pārkāpumiem, neprecizējot kārtību, kādā var celt prasību tiesā, lai nodrošinātu autortiesību aizsardzību situācijā, kad šīs tiesības pieder vairākiem kopīpašniekiem.

49 Otrām kārtām, attiecībā uz Direktīvu 2004/48 tās 3. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm jāparedz pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu. Šiem pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem jābūt taisnīgiem, tie nedrīkst būt nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un nedrīkst ietvert nepamatotus termiņus vai kavēšanos. Turklāt saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 2. punktu minētajiem pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem jābūt arī efektīviem, proporcionāliem un preventīviem, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.

50 Šajā ziņā jākonstatē, ka, lai gan minētajā 3. pantā ir prasīts ieviest tostarp efektīvu kārtību, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu, un ir precizēts, ka šī kārtība nedrīkst būt nevajadzīgi sarežģīta vai dārga, tajā tomēr nav ietverti noteikumi, kas piemērojami autortiesību kopīpašuma gadījumā.

51 Trešām kārtām, Direktīvas 2006/116 1. panta 2. punktā ir reglamentēts autortiesību aizsardzības termiņš un ir paredzēts, ka, ja darbam ir vairāki līdzautori, šīs direktīvas 1. panta 1. punktā minēto termiņu aprēķina no pēdējā dzīvā autora nāves. Līdz ar to tajā nav aplūkota kārtība, kādā var celt prasību tiesā, lai nodrošinātu autortiesību aizsardzību situācijā, kad šīs tiesības pieder vairākiem kopīpašniekiem.

52 No iepriekš minētā izriet, ka Direktīvas 2001/29 8. pantā, Direktīvas 2004/48 3. pantā un Direktīvas 2006/116 1. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums paredzēt kārtību, kas vajadzīga, lai nodrošinātu šajās direktīvās paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību efektīvu aizsardzību, un ir aizliegta tostarp kārtība, kas būtu nevajadzīgi sarežģīta vai dārga. Turpretim nevienā no šiem pantiem, aplūkojot vienīgi to formulējumu, nav noteikta šīs aizsardzības kārtība autortiesību kopīpašuma gadījumā.

53 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2023. gada 27. aprīlis, *Castorama Polska* un *Knor*, C-628/21, EU:C:2023:342, 36. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

54 Attiecībā uz kontekstu, kādā iekļaujas Direktīvas 2001/29 8. pants, Direktīvas 2004/48 3. pants un Direktīvas 2006/116 1. pants, jānorāda, ka arī citos šo direktīvu pantos nav noteikta attiecīgo tiesiskās aizsardzības līdzekļu īstenošanas kārtība autortiesību kopīpašuma gadījumā.

55 It īpaši Direktīvas 2004/48 4. pantā, kas attiecas uz personām, kuras ir tiesīgas prasīt šajā direktīvā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, nav ietverti īpaši noteikumi attiecībā uz prasībām, ko ceļ autortiesību kopīpašnieki.

56 Saistībā ar izvirzītajiem mērķiem jānorāda, ka no Direktīvas 2001/29 4. apsvēruma, Direktīvas 2004/48 10. apsvēruma un Direktīvas 2006/116 11. apsvēruma izriet, ka šīs trīs direktīvas ir vērstas it īpaši uz to, lai nodrošinātu augstu intelektuālā īpašuma, tostarp autortiesību, aizsardzības līmeni.

57 Runājot konkrēti par Direktīvu 2004/48, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka šīs direktīvas tiesību normu mērķis ir regulēt nevis visus ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītos aspektus, bet gan tikai tos, kas saistīti, pirmkārt, ar šo tiesību ievērošanu un, otrkārt, ar to pārkāpumiem, liekot paredzēt efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kuru mērķis ir novērst, izbeigt vai atlīdzināt ikvienu esošo intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu. Šādi rīkojoties, Savienības likumdevējs ir izvēlējies veikt minimālu saskaņošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību vispārīgu ievērošanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 9. jūlijs, *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, 36. punkts, un 2024. gada 11. janvāris, *Mylan*, C-473/22, EU:C:2024:8, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

58 Tādējādi jākonstatē, ka, neskarot pienākumu paredzēt tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas nebūtu nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi, tieši dalībvalstīm saskaņā ar procesuālās autonomijas principu ir jānosaka attiecīgo tiesiskās aizsardzības līdzekļu procesuālā kārtība tostarp arī attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību kopīpašuma gadījumiem.

59 Runājot par pēdējo minēto aspektu, jāatgādina, kā izriet no pastāvīgās judikatūras, ka saskaņā ar šo principu katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā ir jāparedz procesuālie noteikumi attiecībā uz prasībām, kuru mērķis ir nodrošināt to tiesību aizsardzību, kuras tiesību subjektiem ir piešķirtas ar Savienības tiesībām, tomēr ar nosacījumu, ka tie nav mazāk labvēlīgi par noteikumiem, kas

reglamentē līdzīgas situācijas, uz kurām attiecas valsts tiesības (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina to tiesību īstenošanu, kas ir piešķirtas ar Savienības tiesībām (efektivitātes princips) (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1976. gada 16. decembris, *Rewe-Zentralfinanz* un *Rewe-Zentral*, 33/76, EU:C:1976:188, 5. punkts; 2022. gada 17. novembris, *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 65. punkts, kā arī 2024. gada 30. aprīlis, M. N. (*EncroChat*), C-670/22, EU:C:2024:372, 129. punkts).

60 Turklāt šiem procesuālajiem noteikumiem katrā ziņā jāatbilst prasībām, kas izriet no Hartas un it īpaši no tās 17. panta par tiesībām uz īpašumu, kā arī no tās 47. panta, kurā ir nostiprinātas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.

61 Šajā lietā no iesniedzējtiesas norādēm izriet, ka saskaņā ar Intelektuālā īpašuma kodeksa L.113-3. pantu kopdarbu līdzautori īsteno savas tiesības, savstarpēji vienojoties, un ka strīda gadījumā lēmumu pieņem valsts tiesa, kas izskata lietu. Tomēr *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) veiktās šīs tiesību normas interpretācijas sekas ir tādas, ka prasība, ko cēlis līdzautors, nepieaicinot tiesvedībā visus pārējos līdzautorus vai – attiecīgajā gadījumā – viņu tiesību pārņēmējus, ir nepieņemama pat tad, ja no prasītāja gribas neatkarīgu apstākļu dēļ šāda pieaicināšana izrādās ļoti grūta vai pat neiespējama.

62 Ņemot vērā šā sprieduma 58.–60. punktā atgādinātās prasības, ir jāpārbauda, vai šajos apstākļos attiecīgā procedūra nav nevajadzīgi sarežģīta vai dārga un vai tā, iespējams, ir pretrunā līdzvērtības un efektivitātes principiem, kā arī no Hartas 17. un 47. panta izrietošajām prasībām.

63 Pirmkārt, no iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm izriet, ka prasība par visu līdzautoru un/vai viņu tiesību pārņēmēju pieaicināšanu tiesvedībā padara neiespējamu viņu prasījumu pārbaudi tiesā, ņemot vērā grūtības saistībā ar visu attiecīgo autortiesību kopīpašnieku tiesību pārņēmēju identificēšanu un līdz ar to pieaicināšanu tiesvedībā. Šai tiesai ir jāpārbauda, vai šajā lietā šī prasība nepadara attiecīgo tiesvedību nevajadzīgi sarežģītu un dārgu.

64 Otrkārt, lai gan Tiesas rīcībā esošie lietas materiāli neļauj prezumēt nevienu līdzvērtības principa pārkāpumu, jāatgādina ka saistībā ar efektivitātes principu Savienības tiesības neuzliek pienākumu dalībvalstīm paredzēt citus tiesiskās aizsardzības līdzekļus kā vien tos, kas noteikti valsts tiesībās, ja vien no attiecīgās valsts tiesību sistēmas neizriet, ka nepastāv tiesiskās aizsardzības līdzekļi tiesā, kurus izmantojot varētu kaut vai pakārtoti nodrošināt to tiesību aizsardzību, kas tiesību subjektiem izriet no Savienības tiesībām, vai arī ja vienīgā tiesību subjektu iespēja piekļūt tiesai būtu piespiedu kārtā izdarīt tiesību pārkāpumu (spriedums, 2022. gada 17. novembris, *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Turklāt jāuzsver, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru katrs gadījums, kad rodas jautājums, vai valsts procesuālā tiesību norma nepadara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina Savienības tiesību piemērošanu, ir jāizvērtē, ņemot vērā šīs tiesību normas vietu kopējā procesā, šā procesa norisi un īpatnības dažādās valsts tiesu instancēs (spriedums, 2022. gada 17. novembris, *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 68. punkts un tajā minētā judikatūra).

66 Šajā lietā, ja kopdarba līdzautoru identificēšana un atrašanās vietas noteikšana rada nopietnas un pastāvīgas grūtības, šī darba līdzautoru, kuri vēlas aizstāvēt savas tiesības, prasības tiesā pieņemamības pakārtošana visu pārējo minētā darba līdzautoru pieaicināšanai tiesvedībā var pārmērīgi apgrūtināt to tiesību īstenošanu, kuras Savienības tiesībās ir piešķirtas līdzautoriem.

67 Treškārt, jāpārbauda arī, vai šāda situācija var apdraudēt tiesības, kas nostiprinātas Hartas 17. un 47. pantā, kuri attiecas respektīvi uz tiesībām uz īpašumu un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību.

68 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Hartas 17. panta 1. punktu "ikvienai personai ir tiesības uz īpašumu, kas iegūts likumīgi, tiesības to lietot un atsavināt, kā arī tiesības attiecībā uz to dot rīkojumu savas nāves gadījumam. Nevienam nedrīkst atņemt īpašumu, ja vien tas nav jādara sabiedrības interesēs, kā arī gadījumos un apstākļos, kuri ir paredzēti tiesību aktos, ar noteikumu, ka par zaudējumiem laikus izmaksā taisnīgu kompensāciju. Īpašuma izmantošanu var noteikt ar tiesību aktiem, ciktāl tas nepieciešams vispārējās interesēs." Šī paša panta 2. punktā ir paredzēts, ka intelektuālais īpašums tiek aizsargāts (spriedums, 2012. gada 9. februāris, *Luksan*, C-277/10, EU:C:2012:65, 68. punkts).

69 Šajā kontekstā jānorāda, ka, ja objekts var tikt kvalificēts kā "darbs" Direktīvas 2001/29 izpratnē, tam šajā statusā jābūt aizsargātam ar autortiesībām saskaņā ar šo direktīvu, turklāt tajā nav paredzēts neviens nosacījums attiecībā uz šāda darba līdzautoru skaitu.

70 No tā jāsecina, ka, ja vairākām personām kopīgi pieder intelektuālais īpašums – tāds kā autortiesības – uz vienu un to pašu darbu, tās visas tiek uzskatītas par tādām, kas saskaņā ar Savienības tiesībām ir ieguvušas tiesības izmantot šo intelektuālo īpašumu, un tās tiek aizsargātas vienādi.

71 Šajos apstākļos, ņemot vērā šā sprieduma 59. punktā atgādinātos principus, kinematogrāfiska darba autora statusa atzīšana, kā tas ir šajā gadījumā, ir pietiekams nosacījums, lai varētu īstenot tiesības uz īpašumu.

72 Turklāt jāatgādina, ka ikvienai personai, kuras Savienības tiesībās garantētās tiesības un brīvības ir pārkāptas, jābūt tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību, kā paredzēts Hartas 47. pantā. Proti, no Tiesas judikatūras izriet, ka uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību var atsaukties, pamatojoties tikai uz šo 47. pantu, un tā saturs nav jāprecizē ar citām Savienības tiesību normām vai dalībvalstu iekšējo tiesību normām, jo šo tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību atzīšana konkrētā gadījumā, kā izriet no minētā 47. panta pirmās daļas, nozīmē, ka persona, kas uz tām atsaucas, atsaucas uz Savienības tiesībās garantētajām tiesībām vai brīvībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 17. novembris, *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

73 Tiesa ir nospriedusi, ka Hartas 47. pantā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību būtība citu elementu starpā ietver to, ka šo tiesību īpašniekam ir jābūt piekļuves iespējai tiesai, kuras kompetencē ir nodrošināt tiesību, ko tam garantē Savienības tiesības, ievērošanu un šim mērķim izvērtēt visus tiesiskos un faktiskos apstākļus, kuriem ir nozīme tajā izskatāmā strīda risinājumam (spriedums, 2022. gada 17. novembris, *Harman International Industries*, C-175/21, EU:C:2022:895, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

74 Protams, tāds ierobežojums kā tas, kas izriet no Intelektuālā īpašuma kodeksa L.113-3. panta noteikumiem, aizsargā klāt neesošo kopīpašnieku tiesības, ļaujot tiem iegūt pietiekamu informāciju, lai tie piedalītos vai nepiedalīties tiesvedībā, un tas it īpaši palīdz nodrošināt šo kopīpašnieku tiesību uz īpašumu ievērošanu Hartas 17. panta izpratnē un attiecībā uz tiem sasniegt šā sprieduma 56. punktā atgādināto mērķi.

75 Tomēr šķiet, ka šo noteikumu sekas ir tādas, ka, neraugoties uz prasītāju pamatlietā pieliktajām pūlēm un rūpību, lai pieaicinātu tiesvedībā visus autortiesību kopīpašniekus, viņu prasījumu pārbaude tiesā kļuvusi par neiespējamu. Šādā gadījumā pienākums pieaicināt tiesvedībā visus kopīpašniekus, kura neizpildes gadījumā attiecīgā prasība kļūst nepieņemama, šķiet, liedz šiem prasītājiem īstenot savas tiesības. Francijas valdība šajā ziņā ir atzinusi, ka šis pienākums atsevišķos gadījumos var būt nesaprātīga prasība, kas var padarīt neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt prasītāju pamatlietā ar Savienības tiesībām piešķirto tiesību īstenošanu. Kā ģenerāladvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 65. punktā, kopīpašnieku tiesības aizstāvēt savas autortiesības nevar tikt pakļautas procesuālajām prasībām, kuras izpildīt ir neiespējami vai ļoti sarežģīti, un praksē tas būtu pielīdzināms tam, ka šīs tiesības kļūst par neiedarbīgām, un tādējādi tiek aizskartas Hartas 47. pantā garantētās pamattiesības.

76 Tādējādi, neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, šķiet, ka prasītājiem pamatlietā noteikto procesuālo prasību interpretācija un piemērošana, ņemot vērā šajā tiesā izskatāmās lietas īpašos apstākļus, var padarīt attiecīgo tiesvedību nevajadzīgi sarežģītu un dārgu, kā arī pārkāpt gan efektivitātes principu, gan Hartas 47. pantu.

77 Ja iesniedzējtiesa konstatētu, ka tās valsts tiesības nav iespējams interpretēt atbilstīgi Savienības tiesībām, tai atbilstoši savai kompetencei būtu jānodrošina tiesiskā aizsardzība, kas tiesību subjektiem izriet no Hartas 47. panta, un jāgarantē tā pilnīga iedarbība, vajadzības gadījumā nepiemērojot attiecīgās valsts tiesību normas (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2025. gada 25. novembris, *Wojewoda Mazowiecki*, C-713/23, EU:C:2025:917, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

78 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka Direktīvas 2001/29 8. pants, Direktīvas 2004/48 3. pants un Direktīvas 2006/116 1. pants, lasot tos kopsakarā ar Hartas 17. un 47. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru prasības par kopdarba autortiesību pārkāpumu pieņemamība ir pakārtota tam, ka visi šo tiesību kopīpašnieki ir uzaicināti piedalīties tiesvedībā, ar nosacījumu, ka šī tiesiskā regulējuma interpretācija un piemērošana nepadara paredzēto procedūru nevajadzīgi sarežģītu vai dārgu, jo ar to šīs prasības celšana, ja to veic tikai viens vai vairāki līdzautori, nedrīkst tikt padarīta neiespējama vai tikt pārmērīgi apgrūtināta. Katrā ziņā valsts tiesai ir jānodrošina Hartas 47. pantā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošana.

Par tiesāšanās izdevumiem

79 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 8. pants, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 3. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/116/EK (2006. gada 12. decembris) par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņiem 1. pants, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 47. pantu,

jāinterpretē tādējādi, ka

tie pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru prasības par kopdarba autortiesību pārkāpumu pieņemamība ir pakārtota tam, ka visi šo tiesību kopīpašnieki ir uzaicināti piedalīties tiesvedībā, ar nosacījumu, ka šī tiesiskā regulējuma interpretācija un piemērošana nepadara paredzēto procedūru nevajadzīgi sarežģītu vai dārgu, jo ar to šīs prasības celšana, ja to veic tikai viens vai vairāki līdzautori, nedrīkst tikt padarīta neiespējama vai tikt pārmērīgi apgrūtināta. Katrā ziņā valsts tiesai ir jānodrošina Pamattiesību hartas 47. pantā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošana.

[Paraksti]